

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

3. toplantı: Yaşanmış Deneyim

Kardeşler ve Geniş Aile

POLY KOURASTI,

CHILD & ADOLESCENT'S CENTER

1. Kardeşin duyguları ve rolleri

2. Aracılık faktörleri ve teorik çerçeve

3. Kardeşler için müdahale

4. Geniş aile rolleri

Anahat

OSB'LI ÇOCUKLARIN TDSIB'LERİ ÜZERINE NITEL ARAŞTIRMA

- Yarı yapılandırılmış görüşmeler, OSB'li çocukların TDsib'lerinin kardeşleriyle olan ilişkileri ve yaşamları üzerindeki etkileri hakkındaki deneyimlerini keşfetmek.

Kardeş rolleri

Bakıcılar

Ebeveynlerin ve kardeşlerin yardımcıları

Eğlence

Kardeş agresif olduğunda kurtarıcılar

(Angell, Meadan, & Stoner, 2012)

Duygusal Yönler

Kardeşlere karşı sevgi ve şefkat

Minimum kardeş anlaşmazlıklarını

Ortak rekreatif aktivitelerden zevk alma

(Angell, Meadan, & Stoner, 2012)

- OSBsib'lerinin fiziksel, entelektüel ve davranışsal farklılıklarının farkındalığı
- Yeteneklerinin ve ihtiyaçlarının tanınması
- Başarılarından dolayı gurur duyma duyusu
- (Gorjy, Fielding, & Falkmer, 2017; Petalas ve ark., 2009 ; Angell, Meadan, & Stoner, 2012)

OSB'Lİ ÇOCUKLARIN TDSIB'LERİ ÜZERİNE NİTEL ARAŞTIRMA

- Kişilik özellikleri ile ilgili araştırma sonuçları, OSB'li çocukların TDsib'lerinin şunlar olduğunu göstermektedir:
- Şefkatli
- Empatik
- Sabırlı
- Kalıcı
- OSBsib'lerine ve genel olarak engelli bireylere karşı toleranslı
- (Gorjy, Fielding, & Falkmer, 2017; Angell, Meadan, & Stoner, 2012)
-

OSB'Lİ ÇOCUKLARIN TDSIB'LERİ ÜZERINE NITEL ARAŞTIRMA

- TDsibs'e göre kardeş ilişkisinin olumsuz yönleri:
- OSBsib'lerin saldırganlık, yüksek sesle patlamalar, erimeler ve halka açık yerlerde uygunsuz davranışlar dahil olmak üzere zorlayıcı davranışları (Gorjy, Fielding, & Falkmer, 2017; Petalas ve ark., 2009 ;Angell, Meadan, & Stoner, 2012).
- Bu zorlayıcı davranışlar kendini suçlama, stres ve endişe duygularına yol açar (Gorjy, Fielding, & Falkmer, 2017).
- Kardeşin halka açık yerlerdeki kendine özgü davranışları için utanç
- Halkın kardeşine karşı yargısı, önyargısı veya yanlış anlaması hakkında öfke ve endişe
- (Gorjy, Fielding, & Falkmer,2017; Petalas ve ark., 2009 ;Angell, Meadan, & Stoner, 2012).
- - Kabul eksikliği □ Sosyal geziler ve aile rekreatif faaliyetleri için sınırlı fırsatlar ve OSBsib'lerinin kabulü ile ailelerinin normal görünmesi için değişim özlemi arasındaki gerginlik
- (Gorjy, Fielding, & Falkmer, 2017; Petalas ve ark., 2009).
-

OSB'Lİ ÇOCUKLARIN TDSIB'LERİ ÜZERİNE NİTEL ARAŞTIRMA

- Tdsibs'in sosyal ilişkileri:
- OSBsib'lerine olumsuz tepki veren akranlarının onları reddedeceğinden korkmak
- Farklı yaşam durumlarını anlayan arkadaşlar bulma kaygısı
- Genel olarak daha fazla arkadaşa ve özellikle OSB'yi anlayan arkadaşlara sahip olma arzusu
- (Petalas ve ark., 2009; Angell, Meadan, & Stoner, 2012)
- Aile rolü:
- Artan sorumluluklar bazen istenmeyen baskı olarak görülür
- Ek ebeveyn ilgisi için özlem
- Gerekli yaşam becerilerini edinmezlerse kardeşlerinin geleceği hakkında endişe duymak
- (Gorjy, Fielding, & Falkmer, 2017; Petalas ve ark., 2009 ; Angell, Meadan, & Stoner, 2012)
-

OSB'Lİ ÇOCUKLARIN TDSIB'LERİ ÜZERINE NITEL ARAŞTIRMA

- TDsibs'in başa çıkma stratejileri:
- İzolasyon ve geri çekilme □ Kardeşin zorlayıcı davranışlarına cevap
- Aileden, arkadaşlardan, çevrimiçi veya diğer destek gruplarından sosyal destek
- Başkalarına destek vermek ve onları OSB hakkında eğitmek
- Fiziksel egzersiz ve geçici bakım
- Ailede diğer TDsib'lerin varlığı □ sorumluluklarının paylaşılması
- OSBsibs'in zorlayıcı davranışlarını en aza indirgeyen öğrenme teknikleri. Bunlar arasında kötü deneyimleri önlemek, yönü yönlendirmek, sosyal davranışları teşvik etmek ve yeni beceriler öğretmek yer alır.
- (Angell, Meadan, & Stoner, 2012; Gorjy, Fielding, & Falkmer, 2017; Petalas ve ark., 2009)
-

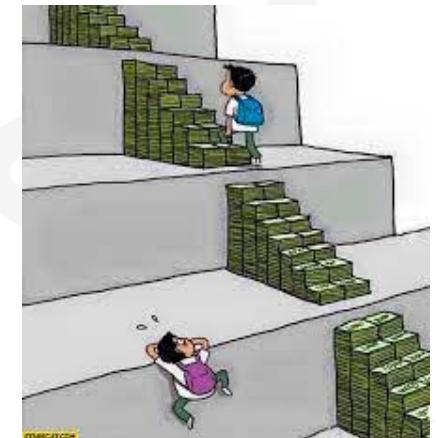

OSB'LI ÇOCUKLARIN TDSIBLERI ÜZERINE NICEL ARAŞTIRMA

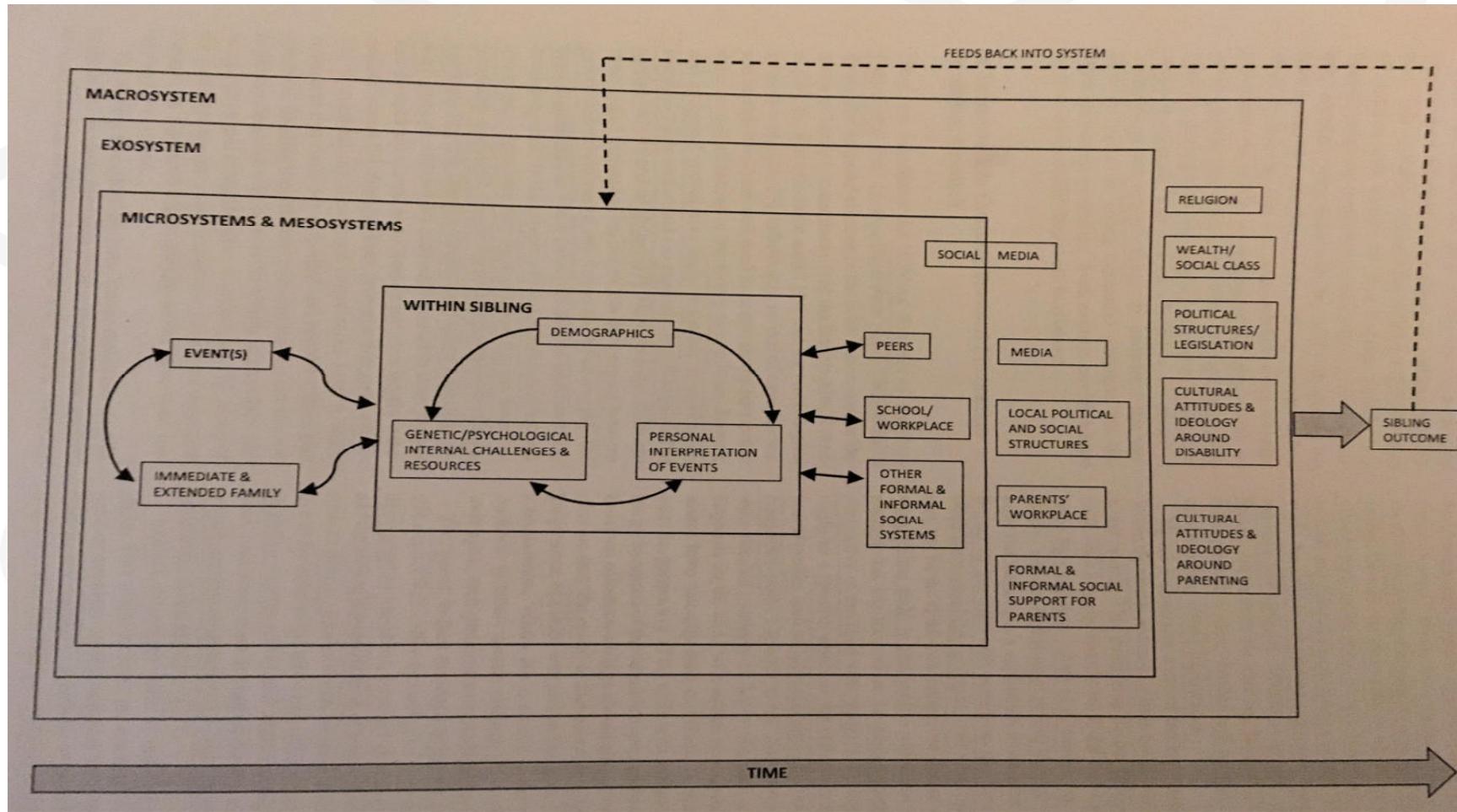
- Shivers, Jackson ve McGregor (2019), OSB'li çocukların TDsib'lerinin duygusal, psikolojik, davranışsal ve sosyal işlevlerini bildiren 69manın bir meta-analizini yaptı.
  - Analizleri, OSB'li kişilerin TDsib'lerinin her türlü işlevsellikte karşılaştırma gruplarından ölçüde daha kötü sonuçlara sahip olduğunu ortaya koymuştur.
  - Daha kötü içselleştirme davranış problemleri
  - Engellilik hakkında daha olumsuz inançlar, ancak benlik kavramı değil
  - Daha kötü psikolojik işlevsellik
  - Daha olumsuz kardeş ilişkileri
  - Sosyal işlevsellikte daha büyük bozukluklar
  - Psikiyatrik semptomlar ve davranış problemleri birlikte analiz edildi □ Anksiyete / depresyon ve DEHB ile ilgili karşılaştırma gruplarından daha fazla semptom ve davranış.
- Aşağıdaki alanlarda önemli bir fark yoktur:
- Ayarlama
Başa çıkma
Aile işleyışı
Dikkat/Hiperaktivite
Davranış problemlerini dışsallaştırma

TDSIBS SONUÇLARININ ARACILIK FAKTÖRLERİ

- Sosyoekonomik durum
- Sosyal destek düzeyi
- TDsibs'in cinsiyeti, ailedeki kardeş sayısı, kardeşlerin doğum sırası gibi demografik faktörler
- OSB semptomlarının şiddeti
- Ailenin diğer üyeleri tarafından yaşanan olumsuz etkiler - esas olarak, ebeveyn stresi
- Ebeveynlerin başa çıkma stilleri
- Kardeşlerde veya ebeveynlerde Daha Geniş Otizm Fenotipinin Varlığı.
-

THE SIBLINGS EMBEDDED SYSTEMS FRAMEWORK

OSB'Lİ ÇOCUKLARIN TDSIBLERINE MÜDAHALELER

- Shivers & Planick (2015), TDsib'lerin sonuçlarını müdahale ajanları olarak rapor eden 17 çalışmayı, OSBsib'leriyle birlikte kullanmak için çeşitli davranış teknikleri öğreterek veya istenen davranışları veya becerileri video veya in vivo olarak modelleyerek gözden geçirmiştir.
- OSB'li çocuklar beceri kazanımında artışlar ve / veya endişe verici davranışlarda azalma göstermiştir.
- TDsib'lerin neredeyse tamamı, müdahaleyi uygulamada kabul edilebilir düzeylerde olduğunu göstermiştir.
- Çoğu kardeş ve ebeveynleri günlük yaşamlarında olumlu değişiklikler olduğunu ve müdahaleden orta ila güçlü memnuniyet duyduklarını bildirmiştir.
- TDsib'lerin özelliklerini ve ihtiyaçlarını ve müdahalelere katılma yeteneklerindeki ve isteklerindeki gelişimsel değişiklikleri akılda tutmak önemlidir.
-

OSB'Lİ ÇOCUKLARIN TDSIBLERINE YÖNELİK MÜDAHALELER

Destek grupları:

OSB hakkında TDsibs bilgisinin artırılması

Benlikte iyileşme – kavram ve olumsuz benlik saygısı ve kişilerarası problemlerde azalma

Uyum ve duygusal problemlerdeki değişiklikler - depresif belirtilerde ve anksiyetede azalma

Daha olumlu kardeş etkileşimleri

Deneyimleri paylaşma, duyguları ifade etme, problem çözme, otizm hakkında bilgi edinme ve eğlenme fırsatına sahip olmanın keyfi

(Smith & Perry, 2005; Mavropoulou & Baloyianni, 2007; Brouzos, Vasilopoulos ve Tassi, 2017; Kryzak ve ark., 2015)

GENİŞ AILENİN ROLÜ

- OSB'li çocukların anneleri, tipik olarak gelişmekte olan çocukların annelerine kıyasla geniş aile üyeleriyle daha fazla boş zaman aktivitesine katılmış, ancak aynı zamanda boş zamanlardan eşit düzeyde memnuniyet bildirmişlerdir (Tunali & Power, 2002).
- Aile ve arkadaşlardan yardım gibi gayri resmi sosyal destek, OSB'li çocukların ebeveynleri arasında depresyonu önemli ölçüde azaltabilir (Benson, 2006; Dunn ve ark., 2001, Ekas ve ark., 2010).
- Aile desteği, OSB'li çocukların annelerinde artan iyimserlikle ilişkilendirilmiştir. Bu artan iyimserlik, daha düşük depresyon seviyelerini, olumsuz etkiyi ve ebeveynlik stresini öngördü (Ekas ve ark., 2010).
- Olumsuz sosyal destek, artan depresif belirtiler ve olumsuz etki düzeyleri ile ilişkilidir (Smith, Greenberg & Seltzer, 2012).
-

GENİŞ AILENİN ROLÜ

De -desi:

Uygulamalı bakım rolleri üstlenirler (Park ve ark., 2005; Margetts ve ark., 2006).

Uzmanlar ve ebeveynlerle birlikte çalışın ve "çocuk odaklı multidisipliner bir ekibin" üyesi olun (Margetts ve ark., 2006).

Aile içinde sosyal destegin rol modelleri (Lee & Gardner, 2010; Kahana ve ark., 2015).

Tüm büyükanne ve büyükbabalar, pratik, duygusal, kültürel nedenler ve kendileri ile çocukların arasındaki iletişimdeki zorluklar nedeniyle aile bağlamında destekleyici roller üstlenmeye istekli veya yetenekli değildir (Sullivan ve ark., 2012; Baydar & Brooks-Gunn, 1998; Katz ve Kessel, 2002; Lee & Gardner, 2010; Glasberg ve Harris, 1997; Hillman, 2007; Fingerman, 2001).

Velayetli büyükanne ve büyükbabalara yönelik müdahalelere odaklanan araştırmalar, beceri kazanımları ve yeterlilikleri ile ilgili olumlu sonuçlar vermiştir ve bu eğitim programları, tüm büyükanne ve büyükbaşa destek yeteneklerini geliştirmek için model olarak hizmet edebilir (Kahana ve ark., 2015).

TEŞEKKÜRLER!

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

REFERENCES

- Angell, M. E., Meadan, H., & Stoner, J. B. (2012). Experiences of siblings of individuals with autism spectrum disorders. *Autism research and treatment*, 2012.
- Aparicio, R. R., & Mínguez, R. T. (2015). Behavioural, emotional and social adjustment in siblings of children with autism spectrum disorder A theoretical review. *Papeles del Psicólogo*, 36(3), 189-197.
- Baydar, N., & Brooks-Gunn, J. (1998). Profiles of grandmothers who help care for their grandchildren in the United States. *Family relations*, 385-393.
- Benson, P. L. (2006). *All kids are our kids: What communities must do to raise caring and responsible children and adolescents*. Jossey-Bass.
- Brouzos, A., Vassilopoulos, S. P., & Tassi, C. (2017). A psychoeducational group intervention for siblings of children with autism spectrum disorder. *The Journal for Specialists in Group Work*, 42(4), 274-298.
- Bullock, B. M., & Dishion, T. J. (2002). Sibling collusion and problem behavior in early adolescence: Toward a process model for family mutuality. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 30(2), 143-153.
- Carter, E. W., Cushing, L. S., & Kennedy, C. H. (2008). *Peer support strategies for improving all students' social lives and learning*. Baltimore, MD: Paul H. Brooks Publishing Company.
- Chinitz, S. P. (1981). A Sibling Group for Brothers and Sisters of Handicapped Children. *Children Today*, 10(6), 21.
- De Caroli, M. E., & Sagone, E. (2013). Siblings and disability: A study on social attitudes toward disabled brothers and sisters. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 93, 1217-1223.
- Diener, M. L., Anderson, L., Wright, C. A., & Dunn, M. L. (2015). Sibling relationships of children with autism spectrum disorder in the context of everyday life and a strength-based program. *Journal of child and family studies*, 24(4), 1060-1072.
- Dunn, J. (2007). Siblings and socialization.
- Dunn, M. E., Burbine, T., Bowers, C. A., & Tantleff-Dunn, S. (2001). Moderators of stress in parents of children with autism. *Community mental health journal*, 37(1), 39-52.
- Ekas, N. V., Lickenbrock, D. M., & Whitman, T. L. (2010). Optimism, social support, and well-being in mothers of children with autism spectrum disorder. *Journal of autism and developmental disorders*, 40(10), 1274-1284.
- Fingerman, K. (2001). A distant closeness: Intimacy between parents and their children in later life. *Generations*, 25(2), 26-33.
- Glasberg, B. A., & Harris, S. L. (1997). Grandparents and parents assess the development of their child with autism. *Child & family behavior therapy*, 19(2), 17-27.

REFERENCES

- Gorj, R. S., Fielding, A., & Falkmer, M. (2017). "It's better than it used to be": Perspectives of adolescent siblings of children with an autism spectrum condition. *Child & Family Social Work*, 22(4), 1488-1496.
- Hallett, V., Ronald, A., Colvert, E., Ames, C., Woodhouse, E., Lietz, S., & Happé, F. (2013). Exploring anxiety symptoms in a large-scale twin study of children with autism spectrum disorders, their co-twins and controls. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 54(11), 1176-1185.
- Hastings, R. P. (2007). Longitudinal relationships between sibling behavioral adjustment and behavior problems of children with developmental disabilities. *Journal of autism and developmental disorders*, 37(8), 1485-1492.
- Hesse, T. L., Danko, C. M., & Budd, K. S. (2013). Siblings of children with autism: Predictors of adjustment. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 7(11), 1323-1331.
- Hillman, J. (2007). Grandparents of children with autism: A review with recommendations for education, practice, and policy. *Educational Gerontology*, 33(6), 513-527.
- Hodapp, R. M., & Urbano, R. C. (2007). Adult siblings of individuals with Down syndrome versus with autism: findings from a large-scale US survey. *Journal of Intellectual Disability Research*, 51(12), 1018-1029.
- Howlin, P., & Yates, P. (1990). A group for the siblings of children with autism. *Communication*, 24(1), 11-16.
- Jokiranta-Olkoniemi, E., Cheslack-Postava, K., Sucksdorff, D., Suominen, A., Gyllenberg, D., Chudal, R., ... & Sourander, A. (2016). Risk of psychiatric and neurodevelopmental disorders among siblings of probands with autism spectrum disorders. *JAMA psychiatry*, 73(6), 622-629.
- Kahana, E., Lee, J. E., Kahana, J., Goler, T., Kahana, B., Shick, S., & Barnes, K. (2015). Childhood autism and proactive family coping: Intergenerational perspectives. *Journal of Intergenerational Relationships*, 13(2), 150-166.
- Kaminsky, L., & Dewey, D. (2001). Siblings relationships of children with autism. *Journal of autism and developmental disorders*, 31(4), 399-410.
- Katz, S., & Kessel, L. (2002). Grandparents of children with developmental disabilities: Perceptions, beliefs, and involvement in their care. *Issues in Comprehensive Pediatric Nursing*, 25(2), 113-128.
- Kovshoff, H., Cebula, K., Tsai, H. W. J., & Hastings, R. P. (2017). Siblings of children with autism: the siblings embedded systems framework. *Current developmental disorders reports*, 4(2), 37-45.
- Kryzak, L. A., Cengher, M., Feeley, K. M., Fienup, D. M., & Jones, E. A. (2015). A community support program for children with autism and their typically developing siblings: Initial investigation. *Journal of Intellectual Disabilities*, 19(2), 159-177.
- Lee, M., & Gardner, J. E. (2010). Grandparents' involvement and support in families with children with disabilities. *Educational Gerontology*, 36(6), 467-499.
- Lin, L. Y., Orsmond, G. I., Coster, W. J., & Cohn, E. S. (2011). Families of adolescents and adults with autism spectrum disorders in Taiwan: The role of social support and coping in family adaptation and maternal well-being. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 5(1), 144-156.
- Liptak, G. S., Benzoni, L. B., Mruzek, D. W., Nolan, K. W., Thingvoll, M. A., Wade, C. M., & Fryer, G. E. (2008). Disparities in diagnosis and access to health services for children with autism: data from the National Survey of Children's Health. *Journal of Developmental & Behavioral Pediatrics*, 29(3), 152-160.

REFERENCES

- Lobato, D. (1985). Brief report: Preschool siblings of handicapped children — Impact of peer support and training. *Journal of Autism and developmental disorders*, 15(3), 345-350.
- Lovell, B., & Wetherell, M. A. (2016). The psychophysiological impact of childhood autism spectrum disorder on siblings. *Research in developmental disabilities*, 49, 226-234.
- Macks, R. J., & Reeve, R. E. (2007). The adjustment of non-disabled siblings of children with autism. *Journal of autism and developmental disorders*, 37(6), 1060-1067.
- Mandell, D. S., & Novak, M. (2005). The role of culture in families' treatment decisions for children with autism spectrum disorders. *Mental retardation and developmental disabilities research reviews*, 11(2), 110-115.
- Margetts, J. K., Le Couteur, A., & Croom, S. (2006). Families in a state of flux: The experience of grandparents in autism spectrum disorder. *Child: Care, health and development*, 32(5), 565-574.
- Mascha, K., & Boucher, J. (2006). Preliminary investigation of a qualitative method of examining siblings' experiences of living with a child with OSB. *The British Journal of Development Disabilities*, 52(102), 19-28.
- Mavropoulou, S., & Baloyianni, N. (2007). Siblings of persons in the spectrum of autism: Exploring their concerns and supporting their needs. In *Proceedings of the 8th International Conference of Autism Europe* (pp. 1619-058).
- Meyer, K. A., Ingersoll, B., & Hambrick, D. Z. (2011). Factors influencing adjustment in siblings of children with autism spectrum disorders. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 5(4), 1413-1420.
- McHale, S. M., Updegraff, K. A., & Whiteman, S. D. (2012). Sibling relationships and influences in childhood and adolescence. *Journal of Marriage and Family*, 74(5), 913-930.
- Moyson, T., & Roeyers, H. (2011). The quality of life of siblings of children with autism spectrum disorder. *Exceptional Children*, 78(1), 41-55.
- O'Neill, L. P., & Murray, L. E. (2016). Anxiety and depression symptomatology in adult siblings of individuals with different developmental disability diagnoses. *Research in developmental disabilities*, 51, 116-125.
- Park, J.M., Hogan, D.P., & D'Ottavi, M. (2005). Grandparenting children with special needs. *Annual Review of Gerontology and Geriatrics*, 24, 120-149.
- Patterson, G. R., & Stouthamer-Loeber, M. (1984). The correlation of family management practices and delinquency. *Child development*, 1299-1307.
- Patterson, J. M. (2002). Integrating family resilience and family stress theory. *Journal of marriage and family*, 64(2), 349-360.
- Petalas, M. A., Hastings, R. P., Nash, S., Dowey, A., & Reilly, D. (2009). "I like that he always shows who he is": The perceptions and experiences of siblings with a brother with autism spectrum disorder. *International Journal of Disability, Development and Education*, 56(4), 381-399.
- Petalas, M. A., Hastings, R. P., Nash, S., Hall, L. M., Joannidi, H., & Dowey, A. (2012). Psychological adjustment and sibling relationships in siblings of children with autism spectrum disorders: Environmental stressors and the broad autism phenotype. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 6(1), 546-555.
- Petalas, M. A., Hastings, R. P., Nash, S., Lloyd, T., & Dowey, A. (2009). Emotional and behavioural adjustment in siblings of children with intellectual disability with and without autism. *Autism*, 13(5), 471-483.
- Pilowsky, T., Yirmiya, N., Doppelt, O., Gross-Tsur, V., & Shalev, R. S. (2004). Social and emotional adjustment of siblings of children with autism. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 45(4), 855-865.

REFERENCES

- Quintero, N., & McIntyre, L. L. (2010). Sibling adjustment and maternal well-being: An examination of families with and without a child with an autism spectrum disorder. *Focus on autism and other developmental disabilities*, 25(1), 37-46.
- Ross, P., & Cuskelly, M. (2006). Adjustment, sibling problems and coping strategies of brothers and sisters of children with autistic spectrum disorder. *Journal of Intellectual and Developmental Disability*, 31(2), 77-86.
- Schall, C. (2000). Family perspectives on raising a child with autism. *Journal of child and family studies*, 9(4), 409-424.
- Seltzer, M.M., Orsmond, G.I., Esbensen, A.J. (2009). Siblings of individuals with autism spectrum disorder: Sibling relationships and wellbeing in adolescence and adulthood. *Autism*, 13(1), 59-80.
- Shanahan, L., McHale, S. M., Crouter, A. C., & Osgood, D. W. (2007). Warmth with mothers and fathers from middle childhood to late adolescence: Within-and between-families comparisons. *Developmental Psychology*, 43(3), 551.
- Shivers, C. M., & Plavnick, J. B. (2015). Sibling involvement in interventions for individuals with autism spectrum disorders: A systematic review. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 45(3), 685-696.
- Shivers, C. M., Jackson, J. B., & McGregor, C. M. (2019). Functioning among typically developing siblings of individuals with autism spectrum disorder: A meta-analysis. *Clinical child and family psychology review*, 22(2), 172-196.
- Smith, L. E., Greenberg, J. S., & Seltzer, M. M. (2012). Social support and well-being at mid-life among mothers of adolescents and adults with autism spectrum disorders. *Journal of autism and developmental disorders*, 42(9), 1818-1826.
- Smith, T., & Perry, A. (2005). A sibling support group for brothers and sisters of children with autism. *Journal on Developmental Disabilities*, 11(1), 77-88.
- Sperry, L., Neitzel, J., & Engelhardt-Wells, K. (2010). Peer-mediated instruction and intervention strategies for students with autism spectrum disorders. *Preventing School Failure: Alternative Education for Children and Youth*, 54(4), 256-264.
- Sullivan, A., Winograd, G., Verkuilen, J., & Fish, M. C. (2012). Children on the autism spectrum: Grandmother involvement and family functioning. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 25(5), 484-494.
- Summers, M., Bridge, J., & Summers, C. R. (1991). Sibling support groups. *Teaching Exceptional Children*, 23(4), 20-25.
- Tomeny, T. S., Ellis, B. M., Rankin, J. A., & Barry, T. D. (2017). Sibling relationship quality and psychosocial outcomes among adult siblings of individuals with autism spectrum disorder and individuals with intellectual disability without autism. *Research in developmental disabilities*, 62, 104-114.
- Tunali, B., & Power, T. G. (2002). Coping by redefinition: Cognitive appraisals in mothers of children with autism and children without autism. *Journal of autism and developmental disorders*, 32(1), 25-34.
- Verté, S., Roeyers, H., & Buysse, A. (2003). Behavioural problems, social competence and self-concept in siblings of children with autism. *Child: Care, Health and Development*, 29(3), 193-205.